

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Warszawie

LWA – 4101-06-03/2013

P/13/165

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Warszawie

ul. Filtrowa 57, 02-056 Warszawa

T +48 22 444 57 72, F +48 22 444 57 62

lwa@nik.gov.pl

Adres korespondencyjny: Skr. poczt. P-14, 00-950 Warszawa 1

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli P/13/165 Usuwanie przez powiaty pojazdów i prowadzenie parkingów strzeżonych dla tych pojazdów

Jednostka przeprowadzająca kontrolę Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Warszawie

Kontroler Zbigniew Dudzik, starszy inspektor kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr 85674 z dnia 15.04.2013 r.

(dowód: akta kontroli str. 1-2)

Jednostka kontrolowana Starostwo Powiatowe w Grójcu, ul. Piłsudskiego 59, 05-600 Grójec.

Kierownik jednostki kontrolowanej Marian Górski, Starosta Grójecki.

(dowód: akta kontroli str. 3)

II. Ocena kontrolowanej działalności

Ocena ogólna

Uzasadnienie
oceny ogólnej

Najwyższa Izba Kontroli ocenia negatywnie¹ działalność kontrolowanej jednostki w zbadanym zakresie, w okresie od 21 sierpnia 2011 r. do 29 maja 2013 r.

Podstawą negatywnej oceny były stwierdzone nieprawidłowości w realizacji zadań związanych z usuwaniem pojazdów z drogi na podstawie art. 130a ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. Prawo o ruchu drogowym², dotyczące w szczególności:

- nieprzedłożenia Radzie Powiatu projektu uchwały w sprawie ustalenia wysokości opłat za usunięcie i przechowywanie pojazdów na 2012 r. oraz przedłożenie z opóźnieniem projektu uchwały ww. sprawie na 2013 r.,
- niewyznaczenia jednostki do realizacji zadań w zakresie usuwania pojazdów z drogi oraz ich przechowywania, po upływie terminu realizacji tych zadań przez jednostki wyznaczone wcześniej (Starosta wyznaczył jednostki do realizacji ww. zadań w okresie od 1 marca 2008 r. do 28 lutego 2011 r.³),
- niepodjęcia działań w celu pozyskania informacji o pojazdach nieodebranych z parkingów strzeżonych w terminie trzech miesięcy od dnia ich usunięcia,
- niewystąpienie do sądu z wnioskami o orzeczenie przepadku na rzecz Powiatu 42 pojazdów przechowywanych na parkingach strzeżonych i nieodebranych w terminie.

¹ Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna.

² Dz. U. z 2012 r., poz. 1137, ze zm.

³ Zarządzenie Nr 7/2008 Starosty Grójeckiego z dnia 26 lutego 2008 r.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

1. Przygotowanie Powiatu do realizacji zadań związanych z usuwaniem pojazdów z drogi

Opis stanu
faktycznego

1.1. W okresie objętym kontrolą, w Starostwie obowiązywał Regulamin Organizacyjny, uchwalony przez Radę Powiatu Grójeckiego uchwałą Nr XVIII/152/2004 z dnia 20 lipca 2004 r. (ze zm.). Do 20 sierpnia 2011 r., zadania związane z usuwaniem pojazdów z drogi w trybie art. 130a ustawy Prawo o ruchu drogowym, zostały przypisane Wydziałowi Komunikacji i Transportu, natomiast po wejściu w życie, z dniem 21 sierpnia 2011 r. znowelizowanych przepisów cyt. ustawy, Regulamin nie został zmieniony i dostosowany do nowych zadań powiatu. W dniu 3 października 2012 r. Starosta wydał zarządzenie⁴ w sprawie powołania zespołu do realizacji zadań związanych z wystąpieniem do sądu o orzeczenie przepadku na rzecz powiatu pojazdów usuniętych z drogi, na podstawie art. 130 a ustawy Prawo o ruchu drogowym. W skład zespołu Starosta powołał sześć osób, w tym na koordynatora Zespołu wyznaczył Naczelnika Wydziału Komunikacji i Transportu. Szczegółowe wytyczne w zakresie realizacji ww. zadań zostały określone w „Instrukcji postępowania w sprawie przepadku pojazdu na rzecz powiatu”⁵, stanowiącej załącznik do ww. zarządzenia.

(dowód: akta kontroli str.4-29)

1.2. W szkoleniu na temat „Wykonanie orzeczenia o przepadku na rzecz powiatu pojazdu usuniętego z drogi w trybie art. 130a Prawa o ruchu drogowym” uczestniczyła w dniu 17 grudnia 2012 r. Inspektor w Zespole Radców Prawnych.

(dowód: akta kontroli str.180)

1.3. W okresie objętym kontrolą realizacja zadań związanych z usuwaniem pojazdów z drogi nie była przedmiotem skarg lub wniosków, ani też kontroli wewnętrznej i zewnętrznej.

(dowód: akta kontroli str.30-31)

1.4. Strona internetowa Starostwa (BIP)⁶ zawierała adresy i telefony kontaktowe firm wyznaczonych przez Starostę do usuwania pojazdów z drogi oraz prowadzenia parkingów strzeżonych w okresie od 1 marca 2008 r. do 28 lutego 2011 r.

(dowód: akta kontroli str.32-33)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

Po wejściu w życie, z dniem 21 sierpnia 2011 r. znowelizowanych przepisów art. 130a ustawy Prawo o ruchu drogowym, Starosta nie podjął działań zmierzających do zmiany Regulaminu organizacyjnego i dostosowania go do nowych zadań powiatu związanych z usuwaniem pojazdów z drogi ww. trybie. Dopiero w dniu 3 października 2012 r., tj. po upływie 13 miesięcy od wejścia w życie znowelizowanych przepisów, Starosta wydał zarządzenie w sprawie powołania zespołu do realizacji zadań związanych z wystąpieniem do sądu o orzeczenie przepadku na rzecz powiatu pojazdów usuniętych z drogi.

Starosta wyjaśnił⁷, że opóźnienie wynikało ze skomplikowanego i niejasnego sposobu dokonania nowelizacji, dlatego też nie była możliwa natychmiastowa realizacja przepisów w zmienionej formie i konieczne było skierowanie na szkolenia osób zajmujących się tą problematyką.

(dowód: akta kontroli str.216-217)

Ocena częściowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia negatywnie działalność kontrolowanej jednostki w zbadanym zakresie.

⁴ Nr 68/2012.

⁵ Opublikowana w BIP dnia 3 października 2012 r.

⁶ BIP -biuletyn informacji publicznej - www.bip.grojec.pl/index

⁷ Wyjaśnienia Starosty z dnia 23 maja 2013 r.

2. Działania podejmowane w stosunku do pojazdów usuniętych z drogi, a nieodebranych w terminie trzech miesięcy przez właściciela pojazdu.

Opis stanu faktycznego

2.1. W okresie od 21 sierpnia 2011 r. do 31 grudnia 2012 r., na podstawie art. 130a ust. 1-2 Prawa o ruchu drogowym, na terenie Powiatu, jak wynika z informacji Starosty⁸ usunięto z drogi 132 pojazdy, z których właściciele odebrali 85 (64,4 %) pojazdów przed upływem trzech miesięcy od dnia ich usunięcia, natomiast pozostałe 47 pojazdów (35,6 %), do zakończenia kontroli nie zostało odebrane. Pojazdy były przechowywane na parkingach strzeżonych, wyznaczonych przez Starostę do realizacji tych zadań w latach 2008 – 2011 (do 28 lutego). Informację o przechowywaniu na ww. parkingach 42 nieodebranych pojazdów, Starostwo uzyskało w dniu 22 kwietnia 2013 r. (w toku kontroli NIK), natomiast w odniesieniu do 5 nieodebranych pojazdów posiadało dokumentację, która została przekazana przez policję.

(dowód: akta kontroli str.34-41)

2.2. Spośród 5 nieodebranych pojazdów, do rozpoczęcia kontroli NIK, Starosta wystąpił do Sądu Rejonowego w Grójcu z dwoma wnioskami o orzeczenie ich przepadku na rzecz Powiatu, dwa kolejne wnioski skierował do sądu w toku kontroli NIK (w dnach: 24 i 29 kwietnia 2013 r.), natomiast w odniesieniu do jednego pojazdu takiego wniosku nie złożył. Powiadomienie przez policję właścicieli pojazdów o usunięciu ich pojazdu z drogi nastąpiło w okresie od 2 do 39 dni, a w przypadku jednego pojazdu po upływie 117 dni od daty jego usunięcia.

(dowód: akta kontroli str.42-179)

2.3. Do zakończenia kontroli, Sąd Rejonowy w Grójcu wydał dwa orzeczenia o przepadku pojazdów na rzecz Powiatu. Orzeczenia zostały wydane po 8 i 64 dniach od złożenia wniosków w tej sprawie, w tym w jednym przypadku, na żądanie sądu, Starosta uzupełnił wniosek o dokumenty potwierdzające własność pojazdu.

(dowód: akta kontroli str.42-179)

Ustalone nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. W odniesieniu do 4 pojazdów usuniętych z drogi w okresie od 21 sierpnia 2011 r. do 31 grudnia 2012 r. Starosta z opóźnieniem skierował do sądu wnioski o orzeczenie ich przepadku na rzecz Powiatu. Wnioski zostały złożone po upływie od 1,5 do 10 miesięcy od daty przekazania Starostwu dokumentacji o nieodebraniu tych pojazdów przez właścicieli w terminie trzech miesięcy od dnia ich usunięcia. W przypadku jednego pojazdu usuniętego na parking strzeżony w dniu 24 sierpnia 2011 r. Starosta nie wystąpił do sądu z takim wnioskiem, co było niezgodne z art. 130a ust.10 i 10d cyt. ustawy.

(dowód: akta kontroli str.42-179)

Starosta wyjaśnił⁹, że przyczyną niezłożenia wniosku do sądu w przypadku pojazdu usuniętego w dniu 24 sierpnia 2011 r. było nieustalenie adresu właściciela tego pojazdu, a pozostałe opóźnienia wynikały z nawału obowiązków oraz przeoczenia pracownika.

(dowód: akta kontroli str. 184 -189)

2. Starostwo nie posiadało informacji o 42 (89,4 %) pojazdach przechowywanych na parkingach strzeżonych i nieodebranych w terminie trzech miesięcy od dnia ich usunięcia, co spowodowało niepodjęcie działań zmierzających do wystąpienia do sądu z wnioskami o orzeczenie ich przepadku na rzecz Powiatu. Stanowiło to naruszenie art. 130a ust. 10 ustawy Prawo o ruchu drogowym.

(dowód: akta kontroli str.34-41)

Starosta wyjaśnił¹⁰, że nie podejmowano żadnych działań wobec właścicieli parkingów na których były przechowywane usunięte pojazdy, z uwagi na to, że przekazywanie informacji

⁸ Pismo z dnia 24 kwietnia 2013 r.

⁹ Wyjaśnienia Starosty z dnia 6 maja 2013 r.

o liczbie pojazdów nieodebranych w ustawowym terminie, należy do ustawowych obowiązków właścicieli parkingów.

(dowód: akta kontroli str.196-199)

Najwyższa Izba Kontroli ocenia negatywnie działalność kontrolowanej jednostki w zbadanym zakresie.

Ocena częściowa

3. Realizacja zadań związanych z wykonywaniem orzeczeń sądów o przepadku pojazdu na rzecz powiatu.

Opis stanu faktycznego

3.1. Do dnia 24 kwietnia 2013 r. Sąd wydał dwa postanowienia o przepadku pojazdów na rzecz Powiatu: z dnia 11 grudnia 2012 r. i 10 stycznia 2013 r

(dowód: akta kontroli str.42-182)

Ustalono nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Starostwo nie wystąpiło do Sądu z wnioskami o stwierdzenie prawomocności dwóch ww. postanowień sądu o przepadku pojazdów na rzecz Powiatu, pomimo upływu ponad czterech miesięcy od dnia ich wydania, co spowodowało brak dalszych działań Starostwa zmierzających do wykonania tych orzeczeń, dotyczących: zlecenia wyceny tych pojazdów przez biegłego, ich sprzedaży bądź demontażu oraz wydania decyzji o kosztach usunięcia, przechowywania, oszacowania, sprzedaży lub zniszczenia pojazdu. Stanowiło to naruszenie art. 130a ust. 10f - 10h ustawy Prawo o ruchu drogowym, Wykonywanie orzeczeń sądu o przepadku pojazdu na rzecz powiatu zgodnie z „Instrukcją postępowania w sprawie przepadku pojazdu na rzecz powiatu”, należało do zadań Wydziału Finansowego.

(dowód: akta kontroli str. 181-182)

Starosta oraz Skarbnik Powiatu (Kierownik Wydziału Finansowego) wyjaśnili¹¹, że opóźnienia spowodowane były nawałem obowiązków oraz przeoczeniem pracownika.

(dowód: akta kontroli str. 184-185 i 193-195)

Najwyższa Izba Kontroli ocenia negatywnie działalność kontrolowanej jednostki w zbadanym zakresie.

Ocena częściowa

4. Prowadzenie parkingów strzeżonych dla pojazdów usuniętych z drogi oraz ustalenie opłat za ich prowadzenie

Opis stanu faktycznego

4.1. Starosta zarządzeniami Nr : 6/2008 i 7/2008 z dnia 26 lutego 2008 r., wyznaczył dwa podmioty do usuwania pojazdów z drogi oraz prowadzenia parkingów strzeżonych dla takich pojazdów, na okres trzech lat (od 1 marca 2008 r. do 28 lutego 2011 r.). Pomimo upływu okresu na jaki zostały wyznaczone, ww. podmioty nadal realizują bezumownie te zadania. Podmioty prowadzące parkingi strzeżone dla pojazdów usuniętych z drogi nie informowały Starosty o nieodebraniu pojazdów przez właścicieli w terminie trzech miesięcy od dnia ich usunięcia.

(dowód: akta kontroli str. 40-43)

4.2. Rada Powiatu Grójeckiego uchwałą nr X/65/2011 z dnia 25 lipca 2011 r. ustaliła wysokość opłat za usunięcie pojazdu z drogi i jego przechowywanie na parkingu strzeżonym oraz wysokość kosztów w przypadku odstąpienia od usunięcia pojazdu. Ustalono w uchwale stawki opłat i kosztów były określone w maksymalnych wysokościach przewidzianych w art. 130a ust. 6a ustawy Prawo o ruchu drogowym. W uchwale zapisano, że wchodzi w życie z dniem 21 sierpnia 2011 r.

W toku kontroli, Rada Powiatu podjęła uchwałę Nr XXIX/170/2013 z dnia 30 kwietnia 2013 r., w sprawie ustalenia wysokości ww. opłat, które określono na poziomie

¹⁰ Wyjaśnienia Starosty z dnia 10 maja 2013 r.

¹¹ Wyjaśnienia: Starosty z dnia 6 maja 2013 r. oraz Skarbnika Powiatu z dnia 10 maja 2013 r.

maksymalnych stawek opłat ogłoszonych przez Ministra Finansów na 2013 r.¹². Uchwała została ogłoszona w dniu 24 maja 2013 r.¹³ i weszła w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Ustalone
nieprawidłowości

(dowód: akta kontroli str.200-207,213)

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Uchwała Rady Powiatu Grójeckiego nr X/65/2011 z dnia 25 lipca 2011 r. w sprawie ustalenia wysokości opłat za usunięcie pojazdu z drogi i jego przechowywanie na parkingu strzeżonym, nie została opublikowana w Dzienniku Urzędowym Województwa Mazowieckiego, co stanowiło naruszenie art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych¹⁴.

Starosta wyjaśnił, że nie została stwierdzona nieważność ww. uchwały przez nadzór Wojewody, a tym samym istniała w obrocie prawnym co najmniej do 31 grudnia 2012 r. i mogła stanowić podstawę do naliczania opłat w 2012 r.

(dowód: akta kontroli str.216-217)

2. Starosta nie przedłożył Radzie Powiatu projektu uchwały w sprawie ustalenia wysokości opłat za usunięcie pojazdu z drogi i jego przechowywanie na parkingu strzeżonym, obowiązujących w 2012 r., co spowodowało nieustalenie wysokości opłat na 2012 r., natomiast projekt uchwały w sprawie ww. opłat na 2013 r. przedłożył w toku kontroli NIK. Zgodnie z art. 130a ust. 6 i 6b ustawy Prawo o ruchu drogowym, Rada Powiatu ustala corocznie wysokość opłat obowiązujących w danym roku kalendarzowym.

Starosta w złożonym wyjaśnieniu¹⁵ podał m. in., że niewątpliwym błędem było niepodjęcie uchwały w tym przedmiocie na 2012 r., gdyż nie został spełniony warunek coroczności podjęcia uchwały.

(dowód: akta kontroli str.196-199,214-221)

2. Pomimo wejścia w życie w dniu 21 sierpnia 2011 r. znowelizowanych przepisów art. 130a ustawy Prawo o ruchu drogowym, zgodnie z którymi usuwanie pojazdów z drogi oraz prowadzenie parkingów strzeżonych dla tych pojazdów, należy do zadań własnych powiatu, Starosta do 24 kwietnia 2013 r. nie powierzył tych zadań podległej jednostce organizacyjnej, ani też innym podmiotom wyłonionym na podstawie przepisów o zamówieniach publicznych, co było niezgodne z art.130a ust.5f cyt. ustawy.

Starosta wyjaśnił¹⁶, że Wydział Komunikacji i Transportu w dniu 10 grudnia 2012 r. złożył do Komisji przetargowej wniosek o przeprowadzenie zamówienia w sprawie wyznaczenia przedsiębiorców do usuwania pojazdów z drogi oraz prowadzenia parkingów strzeżonych. Opóźnienie spowodowane było brakiem podjęcia uchwały w sprawie ustalenia wysokości opłat za usunięcie i przechowywanie pojazdu oraz wysokości kosztów powstałych w przypadku odstąpienia od jego usunięcia, co było niezbędnym do oszacowania wartości zamówienia oraz oceny złożonych ofert.

(dowód: akta kontroli str.196-199,213)

Stwierdzono, że wniosek o wszczęcie postępowania, o którym mowa w wyjaśnieniu Starosty, nie dotyczył pojazdów usuwanych z drogi w trybie art. 130a ust.1-3 ustawy Prawo o ruchu drogowym, a dotyczył usuwania i przechowywania na parkingu strzeżonym pojazdów przewożących materiały niebezpieczne.

(dowód: akta kontroli str.196-199,208-212)

Najwyższa Izba Kontroli ocenia negatywnie działalność kontrolowanej jednostki w zbadanym zakresie.

Ocena częściowa

¹² Obwieszczenie Ministra Finansów z dnia 7 sierpnia 2012 r. w sprawie ogłoszenia obowiązujących w 2013 r. maksymalnych stawek opłat za usunięcie pojazdu z drogi i jego przechowywanie na parkingu strzeżonym (M.P. z 2012 r., poz. 579).

¹³ Dz. Urz. Woj. Maz. z 2013 r., poz.5785.

¹⁴ Dz. U. z 2011 r., Nr 197, poz. 1172 ze zm.

¹⁵ Wyjaśnienia Starosty z dnia 20 maja 2013 r.

¹⁶ Wyjaśnienia Starosty z dnia 6 i 20, 23 i 28 maja 2013 r.

IV. Wnioski

Wnioski pokontrolne

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi wynikające z ustaleń kontroli, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹⁷, wnosi o:

- 1) wyznaczenie jednostki do realizacji zadań własnych Powiatu w zakresie usuwania pojazdów i prowadzenia parkingów strzeżonych, zgodnie z art. 130a ust. 5f ustawy Prawo o ruchu drogowym,
- 2) podjęcie działań zapewniających ustalanie corocznie przez Radę Powiatu wysokości opłat za usunięcie pojazdu z drogi i jego przechowywanie oraz kosztów w przypadku odstąpienia od usunięcia pojazdu, a także ogłaszanie podjętych uchwał w wojewódzkim dzienniku urzędowym,
- 3) niezwłoczne podejmowanie działań w stosunku do pojazdów usuniętych z drogi, a nieodebranych przez ich właścicieli w terminie trzech miesięcy od dnia ich usunięcia,
- 4) wykonanie orzeczeń sądu o przepadku pojazdów na rzecz Powiatu.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Warszawie.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania uwag
i wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK proszę o poinformowanie Najwyższej Izby Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Warszawa, dnia 24 czerwca 2013 r.

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Warszawie

Kontroler
Zbigniew Dudzik
Starszy Inspektor kontroli państwowej

.....
podpis

.....
Podpis

¹⁷ Dz. U. z 2012 r., poz.82, ze zm.